

HEIFER GROWING TECHNIQUE IMPROVEMENT FOR PRODUCTIVE DAIRY HERD FORMATION

Mamenko O., Kharkiv state veterinary academy

Antonenko S., Goncharenko L., Greben L., the institute of animal science, UAAS

This article highlights the experimental research results of management impact on 3-months old age calves growth and developmental rate. Open-air caged management system expedient to be applied for live weight gain (LWG) of the young stock. LWG observed to be upped by 10.20-33,60kg. Percentage equals 10,97-36,96%. Average-daily gain (ADG) proved to be increased per 80-220g for the one month old-aged calves. Percentage forms 12,64-33,69%. 77-336g ADG was observed at 2-months old age. Percentage constitutes 10,56-48,27%. 180-547g ADG was defined at 3-months old age. Percentage amounts 24,13-68,97%. Feed cost was upped by 6,28%-6,70%, 18,04%-22,01% and 2,56%-2,62% respectively. Feed cost was computed per 1kg LWG. Early calves training for roughage, concentrated feeds consumption proved not to affect negatively subsequent productivity.

Key words: calves, technological group, loose housing system, open-air cages, growth rate, live weight (LW), prime cot of progeny delivery.

УДК 636.2 082.2

ВИКОРИСТАННЯ СЕЛЕКЦІЙНИХ МЕТОДІВ З УДОСКОНАЛЕННЯ БУРОЇ КАРПАТСЬКОЇ ПОРОДИ

Рецензент: канд. біол. наук Агій В.М.

Г.С. Мачуліна, Р.Г. Філеп, М.Т. Неживий, Т.М. Бондарчук

Закарпатський інститут агропромислового виробництва УААН

Вивчено результати впливу швіцьких плідників на продуктивні та племінні якості корів бурої карпатської породи. Встановлено три типи тварин в залежності від екстер'єрно-конституційних особливостей. Виявлено, що використання плідників швіцької породи приводить до підвищення молочної продуктивності (корови генотипу 50 % кровності за швіцькою породою переважають ровесниць бурої карпатської породи за надоєм за 1-3 лактацію на 902-716 кг молока), покращення екстер'єрно-конституційних особливостей (за проміром косої довжини тулуба та висоти в холці - відповідно на 6,0 та 8,0 см).

Ключові слова: порода, буро карпатська, продуктивність, екстер'єр, бугаї плідники, нащадки.

В Україні молочне скотарство має бути конкурентоспроможним, рентабельним і забезпечуватись на високопродуктивному поголів'ї тварин. Головним чинником у цьому питанні є прискорення селекційних процесів розведення тварин. Виведення високопродуктивних типів тварин, пристосованих до експлуатації в певних геокліматичних та екологічних умовах. [2].

Основною породою Закарпатської області є бура карпатська порода, затверджена в 1971 році, яка у своєму історичному розвитку формувалась, як худоба комбінованого напрямку продуктивності [1].

У зв'язку з цим виникла необхідність вивчити вплив використання плідників швіцької породи різних екологічних зон на формування типу та молочної продуктивності бурої карпатської породи з розкриттям подальшого генетичного потенціалу продуктивності..

Матеріали та методи досліджень. Дослідження проведено на поголів'ї бурої карпатської породи дослідного господарства Закарпатського інституту АПВ в умовах прив'язної технології утримання та дворазового доїння.

В основу дослідження взяті матеріали зоотехнічного та племінного обліку. Молочну продуктивність у корів вивчали на основі проведення контрольних доїнь із подальшим підрахуванням молока за 305 днів лактації. Один раз на місяць у молоці визначали кількість жиру кислотним методом Гербера. Екстер'єрно-конституційні особливості тварин визначали на основі окомірної оцінки та на основі промірів статей тіла у корів первісток на 2–4-му місяці після отелення. Біометричне опрацювання матеріалів здійснювали за методикою М.О. Плохінського [5].

Результати досліджень. Використання швіцьких плідників зарубіжної та вітчизняної селекції сприяло зміні генеалогічної структури породи. Маточне поголів'я бурої карпатської породи на 45,7 % належить спорідненій групі лінії Концентрата 106157 та 21 % лінії Меридіана 90827, які є носіями специфічно корисних ознак і розвиваються через три гілки Центра 107813, Балета 32559, Коро 220619.

Нащадки цих ліній успадковують молочний тип продуктивності з надоем молока за 305 днів повновікової лактації 3800 – 4000 кг, жирномолочністю – 3,7 %, білковомолочністю – 3,3 %. Позитивний результат дають вдалі поєднання міжлінійних кросів (споріднена група) Концентрата 106157 х Рупора 6507 з надоем молока + 420 кг і 0,04 % жиру в молоці.

Аналіз молочної продуктивності показав (табл. 1), що кращі показники надою молока за 305 днів першої–третьої лактацій (3654 ± 107 - 4625 ± 277 кг), жирністю $3,75 \% \pm 0,16$ – $3,82 \% \pm 0,17$, мають корови генотипу 50 % кровності і більше за швіцькою породою. Преваги над ровесницями бурої карпатської породи становить 902-750 кг молока.

1. Молочна продуктивність корів ($M \pm m$) бурої карпатської породи з різною часткою кровності за швіцькою породою

Генотипи	п	І лактація			II лактація			III лактація		
		надій, кг	жир		надій, кг	жир		надій, кг	жир	
			%	кг		%	кг		%	кг
50%	28	3654 ± 98	3,71 $\pm 0,16$	135,5 $\pm 0,70$	4203 ± 123	3,79 $\pm 0,02$	159 $\pm 0,68$	4317 ± 158	3,76 $\pm 0,03$	162,3 $\pm 0,73$
3/4	31	3781 ± 123	3,85 $\pm 0,03$	145,5 $\pm 0,58$	3931 ± 106	3,83 $\pm 0,04$	150,5 $\pm 0,60$	4485 ± 138	3,86 $\pm 0,03$	173,1 $\pm 0,68$
Буро-карпатські ровесниці	32	2752 ± 77	3,61 $\pm 0,03$	99,3 $\pm 0,41$	3114 ± 116	3,68 $\pm 0,04$	114,6 $\pm 0,48$	3601 ± 98	3,66 $\pm 0,01$	131,8 $\pm 0,45$

Вивчення екстер'єрних показників у корів бурої карпатської породи показали, що (табл. 2) у корів з часткою швіцької крові 50 % збільшена висота в холці на 6,0 та коса довжина тулуба 15,0 см порівняно з ровесницями бурої карпатської породи. Одночасно, корови генотипу 3/4 кровності швіца за промірами косої довжини тулуба та обхвату грудей перевищували ровесниць бурої карпатської породи відповідно на 4 і 8 см. Найбільш широкотілими виявилися корови з часткою швіцької породи 50 % і більше.

Індекс будови тіла свідчить, що індекс довгоногості наближений в усіх первісток до молочно-м'ясного типу.

2. Екстер'єрні проміри ($M \pm m$) у корів першого отелення з різною часткою кровності за швіцькою породою

Екстер'єрні проміри, в см	Генотипи		Буро-карпатські ровесниці
	50 %	3/4	
Висота в холці	133 $\pm$ 3,14	130 $\pm$ 2,86	127 $\pm$ 2,36
Глибина грудей	68 $\pm$ 2,17	65 $\pm$ 3,12	59 $\pm$ 2,28
Ширина грудей	47 $\pm$ 1,36	46 $\pm$ 2,26	44 $\pm$ 2,14
Ширина в клубах	49 $\pm$ 2,18	45 $\pm$ 2,71	46 $\pm$ 2,43
Коса довжина тулуба	156 $\pm$ 3,89	156 $\pm$ 4,10	148 $\pm$ 4,31
Обхват грудей	196 $\pm$ 1,36	196 $\pm$ 1,98	188 $\pm$ 2,01
Обхват п'ястка	20 $\pm$ 0,44	21 $\pm$ 0,61	19 $\pm$ 0,51

На основі цього в породі встановлено три конституційні типи тварин: молочний – корови з надоем молока більше як 750 кг та 500 кг живої маси; молочно-м'ясний – 600-750 кг та 500 кг живої маси; м'ясо-молочний – менше як 600 кг молока на 500 кг живої маси. Тварини цих типів відрізняються один від одного за молочною продуктивністю та екстер'єрно-конституційними особливостями, форматом тіла та поширенню тварин у різних екологічних зонах Карпатського регіону.

Висновки:

1. Виявлено, що корови генотипу 50 % кровності за швіцькою породою переважають ровесниць бурої карпатської породи за 1-3 лактацію на 902-716 кг молока.

2. За проміром косої довжини тулуба та висоти в холці ровесниці бурої карпатської породи поступалися на 6,0 см та 8,0 см коровам генотипу 50 % за швіцькою породою.

3. Отримані дані свідчать, що використання плідників швіцької породи приводить до підвищення молочної продуктивності, покращення екстер'єрно-конституційних особливостей у корів бурої карпатської породи.

Бібліографічний список

1. Буркат В.П. Проблеми популяції бурої худоби / Буркат В.П., Ладика В.І. // Тваринництво України - №11, 1996.-С. 2.
2. Вінничук Л.І. Структура породи великої рогатої худоби /Вінничук Л.І. // Вісник сільськогосподарської науки. 1982.-№8 – С. 33-38.
3. Буркат В.П. Лінійна оцінка корів за типом /Буркат В.П., Полупан Ю.П.// Аграрна наука, 2004.-С.86.
4. Козир В.С. Екстер'єрна оцінка та її зв'язок з продуктивністю корів різних порід / Козир В.С., Мовчан Т.В. // Вісник аграрної науки. - 2003. - № 2.-С.36-38.

ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СЕЛЕКЦИОННЫХ МЕТОДОВ ПО УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЮ БУРОЙ КАРПАТСКОЙ ПОРОДЫ.

Мачулина Г.С., Филеп Р.Г., Неживый М.Т., Бондарчук Т.М., Закарпатский институт АПВ УААН

Изучены результаты влияния швицких производителей на продуктивные и племенные качества коров бурой карпатской породы. Установлены три типа животных в зависимости от экстерьерно-конституционных особенностей. Выявлено, что использование производителей швицкой породы приводит к повышению молочной продуктивности (коровы генотипа 50 % кровности по швицкой породе превосходят ровесниц бурой карпатской породы по удою за 1-3

лактацию на 902-716 кг молока), улучшения экстерьерно-конституциональных особенностей (по промерам косой длины туловища и высоты в холке-соответственно на 6,0 и 8,0 см).

Ключевые слова: порода, продуктивность, экстерьер, быки-производители, потомки.

SELECTION TECHNIQUE USE FOR TRANS-CARPATHIAN BROWN COW BREED IMPROVEMENT

Machulyna G., Phylep R., Nezhyviy M., Bondarchuk T.

Trans-Carpathian institute of agribusiness, UAAS

This article highlights the experimental research results of Schwyz servicing bulls impact on production and breed character of Trans-Carpathian brown cow breed. Three animal types were defined subject to exterior and constitution. Schwyz servicing bulls mating with half=bred Schwyz cows proved to up milk productivity. The above-mentioned cows advantage Trans-Carpathian brown breed yearling by 902 - 716kg milk during 1-3 lactation period. Exterior and constitution observed to be improved by 6,0 and 8,0sm respectively. The test data were obtained during body and wither height measurement.

Key words: breed, productivity, exterior, servicing bulls, progeny.

УДК 636.4.05.082.26

ОЦІНКА ЕФЕКТУ ГЕТЕРОЗИСУ ЗА ВІДГОДІВЕЛЬНИМИ ЯКОСТЯМИ ГІБРИДНОГО МОЛОДНЯКУ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ

Рецензенти: канд. с.-г. наук Ткачова І.В.; канд. ек. наук Міненко К.В.

В.О. Медведєв, О.М. Церенюк, О.В. Акімов

Інститут тваринництва УААН

Наведені результати досліджень відгодівельних якостей молодняку, отриманого від свиноматок великої білої породи при чистопородному розведенні та породно-лінійній гібридизації з кнурами різних ліній української м'ясної породи харківського типу. Проведено оцінку відгодівельних якостей свиней за основними показниками - вік досягнення живої маси 100 кг та 120 кг, середньодобовий приріст та витрати кормів на 1 кг приросту по усіх дослідних групах. Виявлено, що одержання гібридного молодняку одержаний від поєднання маток великої білої породи з кнурами української м'ясної породи ліній Цикла та Циліндра дає можливість суттєво інтенсифікувати виробництво свинини в умовах промислового комплексу. Розраховано ефект гетерозису відгодівельних якостей за основними господарськими ознаками.

Ключові слова: свині, відгодівельні якості, породно-лінійна гібридизація, гетерозис, харківський тип української м'ясної породи.

Враховуючи те, що в Україні здавальні кондиції свинопоголів'я суттєво відрізняються, оцінку різноманітних варіантів схрещування та гібридизації слід проводити до вагових кондицій 100 та 120 кг. Одним з аргументів, що зумовлюють підвищення реалізаційної живої маси свиней, є те, що в цьому випадку можна знизити витрати вартісних кормів, яких необхідно менше молодняку для виробництва однакової кількості свинини [1]. При збільшенні